

PATVIRTINTA
Lietuvos Respublikos
žemės ūkio ministro
2004 m. liepos 16 d.
įsakymu Nr. 3D-430

**KAIMO PLĖTROS 2004-2006 METŲ PLANO PRIEMONĖS „MAŽIAU
PALANKIOS ŪKININKAUTI VIETOVĖS IR VIETOVĖS SU APLINKOSAUGOS
APRIBOJIMAIMS“ ADMINISTRAVIMO TAISYKLĖS**

I. BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Kaimo plėtros 2004-2006 metų plano priemonės „Mažiau palankios ūkininkauti vietovės ir vietovės su aplinkosaugos apribojimais“ administravimo taisyklių (toliau – taisyklės) tikslas – detalizuoti paramos pagal Kaimo plėtros 2004-2006 metų plano priemonę „Mažiau palankios ūkininkauti vietovės ir vietovės su aplinkosaugos apribojimais“ (toliau – priemonė) administravimo tvarką.

2. Kompensacinių išmokų ūkininkaujantiems mažiau palankiose ūkininkauti vietovėse ir vietovėse su aplinkosaugos apribojimais mokėjimo tikslai yra šie:

2.1. užtikrinti ilgalaikį žemės ūkio paskirties žemės naudojimą, siekiant išsaugoti gyvybingą kaimo bendruomenę;

2.2. suteikti paramą ūkininkaujantiems mažiau palankiose ūkininkauti vietovėse ir vietovėse su aplinkosaugos apribojimais;

2.3. užtikrinti aplinkos pagerinimą mažiau palankiose ūkininkauti vietovėse atsižvelgiant į Geros ūkininkavimo praktikos reikalavimus¹;

2.4. užtikrinti aplinkos apribojimų vykdymą ir tinkamą ūkininkavimą vietovėse su aplinkosaugos apribojimais.

3. Pagrindinės šiose taisyklėse vartojamos sąvokos:

Pareiškėjas – asmuo, pretenduojantis gauti paramą pagal šią priemonę.

Paraiška – nustatytos formos dokumentas, patvirtintas Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2004 m. vasario 6 d. įsakymu Nr. 3D-40 „Dėl tiesioginių išmokų už žemės

¹ Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2004 m. vasario 27 d. įsakymas Nr. 3D-79 „Dėl geros ūkininkavimo praktikos reikalavimų patvirtinimo“ (Žin., 2004, Nr. 35-1147).

ūkio naudmenų ir pasėlių plotus administravimo bei kontrolės 2004 m. taisyklių patvirtinimo“ (Žin., 2004 Nr. 29-939), pareiškėjo pateikiamas paramai pagal šią priemonę gauti.

Paramos gavėjas – pareiškėjas, kuris atitiko visus priemonės keliamus tinkamumo kriterijus paramai gauti ir kuriam buvo skirta parama.

Patikra – fizinis ar administracinis pareiškėjo ir / ar paramos gavėjo pateiktų dokumentų ir duomenų patikrinimas.

Neatitikimas – pateiktų duomenų neatitikimas tikrovės, kurių nepataisius negalima tinkamai administruoti paramos, apskaičiuoti paramos sumos.

Reikalavimų tyčinis nesilaikymas – paraiškos paramai gauti už akivaizdžiai apleistas, nedarbamas bei neprižiūrimas žemės ūkio naudmenas pateikimas. Taip pat pakartotinis bent vieno iš geros agrarinės būklės reikalavimų, nustatytų Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2004 m. vasario 6 d. įsakymu Nr. 3D-40, nesilaikymas.

Neteisingas deklaravimas – situacija, kai nustatoma, kad pareiškėjas deklaravo didesnę žemės ūkio naudmenų plotą, negu jis valdo ar užsiima žemės ūkio veikla.

Tyčinis neteisingas deklaravimas – pakartotinis neteisingas to paties žemės ūkio naudmenų ar pasėlių ploto deklaravimas.

Sankcija – pareiškėjui / paramos gavėjui taikomas kompensacinės išmokos nemokėjimas ar sumažinimas dėl reikalavimų paramai gauti nesilaikymo.

Žemėlapis – nustatytos formos žemės blokų žemėlapio fragmentas.

II. PAREIŠKĖJŲ TINKAMUMO KRITERIJAI

4. Pareiškėjais pagal šią priemonę gali būti ūkininkai², žemės ūkio bendrovės³, kooperatinės bendrovės (kooperatyvai)⁴ ar kiti žemės ūkio veiklos subjektai (toliau - žemės ūkio veiklos subjektai), atitinkantys šių taisyklių 5 punkte keliamus reikalavimus.

² Lietuvos Respublikos ūkininko ūkio įstatymas (Žin., 1999, Nr. 43-1358; 2002, Nr. 123-5537).

³ Lietuvos Respublikos žemės ūkio bendrovių įstatymas (Žin., 1991, Nr. 13-328; 2001, Nr. 45-1574).

⁴ Lietuvos Respublikos kooperatinių bendrovių (kooperatyvų) įstatymas (Žin., 1993, Nr. 20-488; 2002, Nr. 57-2296).

5. Kompensacinės išmokos ūkininkaujantiems mažiau palankiose ūkininkauti vietovėse ir vietovėse su aplinkosaugos apribojimais bus mokamos tiems žemės ūkio veiklos subjektams, kurie atitinka šiuos reikalavimus:

5.1. žemės ūkio ir kaimo valda (toliau – valda) arba jos dalis turi būti mažiau palankioje ūkininkauti vietovėje arba vietovėje su aplinkosaugos apribojimais. Mažiau palankių ūkininkauti vietovių nustatymo tvarka ir mažiau palankios ūkininkauti vietovės yra patvirtintos Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2004 m. vasario 27 d. įsakymu Nr. 3D-72 (Žin., 2004, Nr. 34-1111). Vietovės su aplinkosaugos apribojimais, kuriose žemės ūkio veiklos subjektams išmokamos papildomos kompensacinės išmokos, yra nustatytos Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2004 m. gegužės 17 d. įsakymu Nr. D1-270 (Žin., 2004, Nr. 83-3030);

5.2. žemės ūkio veiklos subjektai savo valdas turi būti įregistravę Lietuvos Respublikos žemės ūkio ir kaimo verslo registre;

5.3. žemės ūkio veiklos subjektas privalo deklaruoti žemės ūkio naudmenas ir pasėlius;

5.4. žemės ūkio veiklos subjekto valdos dydis mažiau palankioje ūkininkauti vietovėje turi būti ne mažesnis kaip 1 ha;

5.5. žemės ūkio veiklos subjekto valdos dydis vietovėje su aplinkosaugos apribojimais turi būti ne mažesnis kaip 0,5 ha;

5.6. žemės ūkio veiklos subjektas įsipareigoja ūkininkauti ar užsiimti žemės ūkio veikla mažiausiai 5 metus nuo pirmos gautos išmokos pagal šią priemonę;

5.7. žemės ūkio veiklos subjekto žemė turi būti geros agrarinės būklės;

5.8. pareiškėjai, turintys juridinio asmens statusą, privalo neturėti įsiskolinimų Lietuvos Respublikos valstybės biudžetui, Valstybinio socialinio draudimo fondo biudžetui;

5.9. žemės ūkio veiklos subjektas privalo laikytis Geros ūkininkavimo praktikos reikalavimų, patvirtintų Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2004 m. vasario 27 d. įsakymu Nr. 3D-79;

5.10. žemės ūkio veiklos subjektai, pretenduojantys gauti paramą vietovėse su aplinkosaugos apribojimais – paukščių apsaugai svarbiose teritorijose - įsipareigoja:

5.10.1. nekeisti žemės ūkio paskirties žemės tikslinės paskirties;

5.10.2. nesuarti ganyklų ir pievų, daugiamečių ganyklų ir pievų;

5.10.3. nekeisti hidrologinio režimo, kadangi tai pablogintų aplinkosaugos sąlygas;

5.10.4. neželdinti miško;

5.10.5. šienauti ne anksčiau kaip rugpjūčio 15 d.;

5.11. pareiškėjams pagal šią priemonę parama nebus suteikiama, jei jie dalyvauja priemonėje „Ankstyvas pasitraukimas iš prekinės žemės ūkio gamybos“. Pareiškėjas negali pretenduoti gauti paramą pagal priemonę „Ankstyvas pasitraukimas iš prekinės žemės ūkio gamybos“ visą įsipareigojimų pagal priemonę vykdymo laikotarpį (išskyrus šių taisyklių 27.1.3. punkte nurodytus atvejus);

5.12. jei pareiškėjas iki paramos gavimo dienos pagal priemonę pateikia paraišką dalyvauti priemonėje „Ankstyvas pasitraukimas iš prekinės žemės ūkio gamybos“ kaip žemės ūkio paskirties žemės perleidėjas (toliau – perleidėjas), tai parama pagal priemonę bus teikiama jo žemės ūkio paskirties žemės perėmėjui (toliau - perėmėjas). Perleidėjas turi informuoti Nacionalinę mokėjimo agentūrą prie Žemės ūkio ministerijos (toliau – agentūra) apie perleidimą ir pateikti perleidimo faktą patvirtinančius dokumentus (žemės pirkimo-pardavimo ar kt. sutarties kopiją, paveldėjimo teisės liudijimo kopiją ar pan.);

5.13. 2004 metais pareiškėjui pateikus paraišką pagal šią priemonę ir apsisprendus dalyvauti pagal priemonę „Ankstyvas pasitraukimas iš prekinės žemės ūkio gamybos“, priemonės „Ankstyvas pasitraukimas iš prekinės žemės ūkio gamybos“ paraiškoje pareiškėjas turi pažymėti, kad atsisako paramos pagal priemonę „Mažiau palankios ūkininkauti vietovės ir vietovės su aplinkosaugos apribojimais“; to nepažymėjus, paraiška pagal priemonę „Mažiau palankios ūkininkauti vietovės ir vietovės su aplinkosaugos apribojimais“ bus administruojama toliau, o paraiška pagal priemonę „Ankstyvas pasitraukimas iš prekinės žemės ūkio gamybos“ atmesta;

5.14. jei pareiškėjas pievoms ir ganykloms gauna paramą pagal „Agrarinės aplinkosaugos“ priemonės Kraštovaizdžio tvarkymo programą, jis negali gauti paramos už pievas ir ganyklas paukščių apsaugai svarbiose vietovėse (vietovėse su aplinkosaugos apribojimais). Pareiškėjas privalo pasirinkti vieną paramą – vietovėms su aplinkosaugos apribojimais arba pagal Kraštovaizdžio tvarkymo programą.

III. PARAMOS DYDIS

6. Paramos gavėjams mokama kasmetinė kompensacinė išmoka už mažiau palankiose ūkininkauti vietovėse ar vietovėse su aplinkosaugos apribojimais deklaruotus žemės ūkio naudmenų ir pasėlių plotus.

7. Kompensacinės išmokos paramos gavėjams išmokamos litais pagal apskaičiavimo metu lito atžvilgiu galiojantį euro kursą.

8. Visos mažiau palankios ūkininkauti vietovės yra skirstomos į didelio nepalankumo ir mažo nepalankumo kategorijas. Didelio nepalankumo kategorijai priskiriamos Švenčionių, Molėtų, Zarasų, Ignalinos, Trakų, Varėnos rajonų savivaldybės. Visos kitos savivaldybės, priskirtos prie mažiau palankių ūkininkauti vietovių, taip pat vietovės, atrinktos seniūnijų lygmeniu bei vietovės su specifinėmis gamtinėmis kliūtimis, priskiriamos mažo nepalankumo kategorijai.

9. Didelio nepalankumo kategorijai priskirtose vietovėse mokama 75,300 EUR/ha kompensacinė išmoka, mažo nepalankumo kategorijai - 56,475 EUR/ha, vietovėse su aplinkosaugos apribojimais mokama 89,200 EUR/ha kompensacinė išmoka.

10. Parama už pievas ir ganyklas paukščių apsaugai svarbiose vietovėse bus teikiama nuo 2005 metų.

11. Paramos suma apskaičiuojama atitinkamai pagal nepalankumo kategorijas ar paukščių apsaugai svarbias vietas. Pareiškėjams neteisingai nurodžius nepalankumo kategorijas ar paukščių apsaugai svarbias vietas, paramos suma bus apskaičiuojama pagal nustatytą faktą (t. y. sankcijos nebus taikomos).

12. Jei į paramą pretenduoja daugiau pareiškėjų ir iškyla galimybė, kad bus viršijamas metinis biudžetas, numatytos kompensacinės išmokos proporcingai mažinamos visiems paramos gavėjams.

IV. ADMINISTRAVIMO PROCEDŪROS

13. Priemonę administruoja agentūra.

14. Žemės ūkio veiklos subjektas seniūnijoje dirbantiems savivaldybės ar jos deleguotiems specialistams arba kitam savivaldybės administracijos struktūriniam padaliniui pagal pareiškėjo valdos centro įregistravimo vietą pateikia:

14.1. užpildytą paraišką (kurios forma ir pildymo instrukcija pateikiama kaip Tiesioginių išmokų už žemės ūkio naudmenų ir pasėlių plotus administravimo bei kontrolės 2004 m. taisyklių, patvirtintų Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2004 m. vasario 6 d. įsakymu Nr. 3D-40, 1 ir 2 priedai) bei priedą prie paraiškos „Pareiškėjo įsipareigojimai pagal paramos priemonę “Mažiau palankios ūkininkauti vietovės ir vietovės su aplinkosaugos apribojimais“;

14.2. žemėlapius su įbraižytais deklaruojamais žemės ūkio naudmenų ir pasėlių plotais;

14.3. juridiniai asmenys kartu su paraiška taip pat pateikia:

14.3.1. Valstybinio socialinio draudimo fondo (VSDF) valdybos pažymą apie atsiskaitymą šiam fondui. Pažyma turi būti išduota ne anksčiau kaip prieš vieną mėnesį iki paraiškų pateikimo termino pradžios;

14.3.2. Valstybinės mokesčių inspekcijos pažymą apie atsiskaitymą su biudžetu. Pažyma turi būti išduota ne anksčiau kaip prieš vieną mėnesį iki paraiškų pateikimo termino pradžios.

15. Paraiškų surinkimo laikotarpis nustatomas ir tvirtinamas Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro įsakymu.

16. Žemės valdymo faktą patvirtinančių dokumentų iš žemės ūkio veiklos subjektų agentūros Kontrolės departamento teritoriniai skyriai (toliau – KDTS) gali reikalauti šiais atvejais:

16.1. kai patikros metu nustatoma, kad du ar daugiau subjektų deklaravo tą patį žemės ūkio naudmenų ar pasėlių plotą. Tuomet parama suteikiama pareiškėjui, turinčiam žemės valdymo faktą (nuosavybės, nuomos ar kt. pagrindais) patvirtinančius dokumentus, ir tik už tą žemės ploto dalį, dėl kurios pareiškėjas pateiks tokius dokumentus ar kitu būdu įrodys žemės valdymo faktą. Už plotus, dėl kurių nebuvo pateikti žemės valdymo faktą patvirtinantys dokumentai ar kitu būdu įrodyta minėta teisė, išmokos nemokamos;

16.2. kai žemės ūkio veiklos subjektas, įsipareigojęs ne mažiau kaip penkerius metus nuo pirmos gautos išmokos pagal priemonę ūkininkauti, kitais metais nedeklaruoja žemės ūkio naudmenų ir pasėlių ploto, nesikreipia dėl tiesioginių išmokų, ar nesikreipia paramos pagal šią priemonę ir / ar patikros metu iškyla abejonių, ar nepažeidžia įsipareigojimo.

17. Savivaldybės:

17.1. suteikia informaciją paramos teikimo klausimais;

17.2. priima paraiškas ir kitus dokumentus;

17.3. patikrina, ar paraiškos tinkamai užpildytos ir ar pateikti žemėlapiai;

17.4. registruoja paraiškas bei kitus dokumentus nustatytos formos žurnale (kuris pateikiamas kaip Tiesioginių išmokų už žemės ūkio naudmenų ir pasėlių plotus administravimo bei kontrolės 2004 m. taisyklių, patvirtintų Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2004 m. vasario 6 d. įsakymu Nr. 3D-40, 3 priedas);

17.5. suformuoja atskirą kiekvieno pareiškėjo dokumentų bylą;

17.6. kartą per savaitę bylas bei vėliau gautus kitus dokumentus pristato į KDTS, kurio veiklos teritorijoje yra savivaldybė.

18. Pasikeitus deklaruotiems duomenims po paraiškos pateikimo, pareiškėjas iki paraiškų pateikimo termino pabaigos savivaldybei gali pateikti prašymą pakeisti paraiškos duomenis arba naujai užpildytą paraišką. Po paraiškų pateikimo termino pabaigos iki Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro įsakymu nurodytos datos paraiškos duomenys keičiami pateikiant savivaldybei prašymą pakeisti paraiškos duomenis. Šio punkto nuostatos netaikomos, jei norima keisti paraiškos pirmajame lape nurodytus duomenis bei atsisakant paramos už atskirus žemės ūkio naudmenų ar pasėlių laukus (toliau – laukus) ar pagal visą paraišką.

19. Jei pareiškėjas nori atsisakyti paramos už atskirus laukus ar pagal visą paraišką, pakeisti paraiškos pirmajame lape nurodytus duomenis, jis tai gali padaryti laikotarpiu nuo paraiškos pateikimo iki paramos gavimo dienos.

20. KDTS:

20.1. priima iš savivaldybių bylas bei kitus dokumentus;

20.2. patikrina paraiškas bei kitus dokumentus, įregistruoja ir suveda duomenis į Kaimo plėtros plano administravimo informacinę sistemą (toliau - Informacinė sistema);

20.3. informuoja pareiškėjus apie paraiškų bei kitų dokumentų atmetimą;

20.4. atlieka patikrą vietoje;

20.5. suformuoja ir perduoda dokumentų ir bylų siuntas agentūros centriniam padaliniui.

21. Agentūra, administruodama paramos lėšas ir užtikrindama šių taisyklių laikymąsi, kontroliuoja paraiškose pateiktus duomenis:

21.1. pasitelkusi Informacinę sistemą atlieka administracinę pareiškėjo pateiktos informacijos patikrą;

21.2. inicijuoja nuotolinę patikrą;

21.3. gavusi visus reikiamus duomenis, apskaičiuoja galutinę išmokos sumą;

21.4. pagal poreikį teikia pinigų užsakymo paraišką finansuojančiai institucijai. Paskutinė pinigų užsakymo paraiška teikiama ne vėliau kaip prieš 5 darbo dienas iki kalendorinių metų pabaigos;

21.5. gavusi lėšas, per 5 darbo dienas teikia pavedimą bankui jas pervesti pareiškėjams;

21.6. teisės aktų nustatytais terminais ir tvarka teikia ataskaitas Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerijai ir Europos Komisijai;

21.7. pareiškėjus patikrai vietoje atrenka atsitiktiniu bei rizikos analizės būdu. Administracinės patikros metu iškilus neaiškumų, gali būti skiriamos užsakomosios patikros.

22. Nuotolinę patikrą vykdo Žemės ūkio informacijos ir kaimo verslo centras (toliau-Centras).

23. Šių taisyklių 20 ir 21 punktuose numatyti veiksmai atliekami pagal agentūros direktoriaus įsakymu patvirtintas administravimo procedūras.

24. Paramos gavėjas gali perduoti Lietuvos Respublikos žemės ūkio ir kaimo verslo registre įregistruotas valdas, tuomet parama bus teikiama valdos perėmėjui.

25. Valdos perėmėjas per 10 darbo dienų nuo valdos perėmimo dienos privalo perduoti pasikeitusius valdos registravimo duomenis Lietuvos Respublikos žemės ūkio ir kaimo verslo registru.

26. Valdos perėmėjas prisiima atsakomybę toliau laikytis įsipareigojimų, kurie kyla iš perdavėjo paraiškos pagal priemonę gauti paramą.

27. Sankcijos taikomos:

27.1. dėl įsipareigojimo ūkininkauti mažiausiai 5 metus nuo pirmos gautos išmokos pagal šią priemonę nesilaikymo:

27.1.1. jei nustatoma, kad paramos gavėjas nesilaiko įsipareigojimo ūkininkauti mažiausiai 5 metus nuo pirmos gautos išmokos pagal šią priemonę (t. y. nustatoma, kad nepraėjus įsipareigojimo laikotarpiui ūkininkas nebeužsiima žemės ūkio veikla), dvejus metus po pažeidimo nustatymo pagal žemės ūkio veiklos subjekto naujai pateiktas paraiškas nebus suteikiama parama pagal Kaimo plėtros 2004-2006 metų plano priemones;

27.1.2. dėl 27.1. punkte minimo įsipareigojimo nesilaikymo sankcija taikoma tuomet, kai patikros metu nustatoma, kad žemės ūkio veiklos subjektas vėlesniais metais po įsipareigojimo nedeklaravo žemės ūkio naudmenų ir pasėlių ploto, nesikreipė dėl tiesioginių išmokų bei paramos pagal priemonę ir / ar faktiškai neūkininkauja;

27.1.3. 27.1.1. punkte minima sankcija netaikoma:

27.1.3.1. jei žemės ūkio veiklos subjektas teikė paraišką pagal priemonę „Ankstyvas pasitraukimas iš prekinės žemės ūkio gamybos“ kaip perleidėjas, o naujasis perėmėjas kartu su žeme perima ir perleidėjo įsipareigojimus;

27.1.3.2. jei perleidėjas perduoda žemę naujam savininkui kartu su visais įsipareigojimais;

27.1.3.3. jei žemės ūkio veiklos subjektas grąžina jam anksčiau išmokėtą paramos sumą;

27.2. dėl vėlavimo pateikti paraiškas:

27.2.1. už kiekvieną pavėluotą paraiškos pateikimo dieną apskaičiuota paramos suma mažinama 1 proc.;

27.2.2. paraiška, pateikta praėjus 25 kalendorinėms dienoms po paskutinės paraiškų pateikimo dienos, nepriimama.

27.3. dėl neteisingo deklaravimo:

27.3.1. kai deklaruotas plotas viršija faktinį nuo 3 iki 30 proc., bus mokama už faktinį plotą, sumažintą dvigubu nustatytu skirtumu;

27.3.2. kai deklaruotas plotas viršija faktinį daugiau nei 30 proc., parama už žemės ūkio naudmenų plotą einamaisiais metais neteikiama;

27.3.3. kai deklaruotas plotas viršija faktinį daugiau nei 50 proc., pareiškėjas pašalinamas iš dalyvavimo priemonėje dvejiems metams (t. y. parama nebus teikiama einamaisiais ir kitais metais);

27.3.4. kai nustatytas tyčinio neteisingo deklaravimo atvejis, pareiškėjas pašalinamas iš dalyvavimo priemonėje dvejiems metams (t. y. parama nebus teikiama einamaisiais ir kitais metais);

27.4. dėl Geros ūkininkavimo praktikos reikalavimų nesilaikymo:

27.4.1. už pirmą kartą nustatytą neatitikimą einamaisiais metais taikoma 10 proc. paramos sumos sumažinimo sankcija;

27.4.2. už antrą kartą nustatytą neatitikimą einamaisiais metais taikoma 30 proc. paramos sumos sumažinimo sankcija;

27.4.3. jei neatitikimai kartojasi, parama už visą paraiškoje deklaruotą plotą einamaisiais metais neteikiama;

27.5. dėl geros agrarinės būklės reikalavimų nesilaikymo:

27.5.1. už kiekvieną nustatytą neatitikimą taikoma 5 proc. išmokų sumažinimo sankcija tam laukui, kuriame nustatytas neatitikimas. Bendra šių sankcijų suma negali viršyti 5 proc. viso atitinkamo lauko;

27.5.2. už kiekvieną nustatytą tyčinį neatitikimą taikoma 20 proc. sumažinimo sankcija tam laukui, kuriame nustatytas neatitikimas. Bendra šių sankcijų suma negali viršyti 100 proc. viso atitinkamo lauko;

27.5.3. jei nustatyta, kad pareiškėjas tyčia nesilaiko visų geros agrarinės būklės reikalavimų visame lauke, parama už visą lauką einamaisiais metais neteikiama;

27.5.4. jei nustatyta, kad pareiškėjas tyčia nesilaiko visų geros agrarinės būklės reikalavimų, ir toks plotas sudaro daugiau nei 50 proc. viso paraiškoje deklaruoto ploto, parama už visą paraiškoje deklaruotą plotą einamaisiais metais neteikiama.

28. Einamaisiais metais taikomų sankcijų suma negali viršyti 100 proc. mokėtinos išmokos sumos.

29. Teisė į paramą neprarandama, jei nustatyti reikalavimai neįvykdomi dėl nenugalimos jėgos (*force majeure*) aplinkybių.

V. ATSAKOMYBĖ

30. Už paraiškoje bei kituose dokumentuose pateiktus duomenis atsako juos pateikę pareiškėjai.

31. Už pareiškėjų informavimą paramos teikimo klausimais, paraiškų bei kitų dokumentų priėmimą, patikrinimą, registravimą bei perdavimą agentūros nustatyta tvarka ir terminais atsakingos savivaldybės.

32. Už paraiškų bei kitų dokumentų registravimą informacinėje sistemoje, patikrinimą, duomenų į Informacinę sistemą įvedimą, administracinę patikrą, patikrą vietoje, paramos dydžio apskaičiavimą ir išmokėjimą paramos gavėjams, lėšų apskaitą, ataskaitų teikimą atsako agentūra.

33. Už nuotolinę patikrą bei jos rezultatų pateikimą agentūrai, už administracinei patikrai atlikti reikiamos informacijos pateikimą agentūrai atsako Centras.

34. Pareiškėjai, gavę išmokas neteisėtai, arba asmenys, prisidėję prie neteisėtų išmokų gavimo (sąmoningai patvirtinę klaidingus duomenis), atsako Lietuvos Respublikos įstatymų nustatyta tvarka.

VI. TAISYKLIŲ KEITIMO TVARKA

35. Šios taisyklės gali būti keičiamos Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro įsakymu. Pasikeitus šiose taisyklėse nurodytiems teisės aktams, tiesiogiai taikomos naujos tų teisės aktų nuostatos.
